Documentul „Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine”, Sinodul din Creta, 2016

Analiză la nivel de management de program a documentului/inițiativei

Document Creta		Analiză	
Articol document	**Comunicarea făcută**	**Ideile în duh ortodox, unde e posibil**	**Probleme majore în document**
Secțiunea I - Contextul general al Ecumenismului, pentru Biserică, Art. 1-6: **1. Importanța (Art. 1)** **2. Enunțarea inițiativei (promovarea unității creștine), (Art. 1, 4, 5)** **3. Responsabilitatea (Art. 3)** **4. Unitatea Bisericii** **5. Forțare eclesiologie ecumenistă (Art. 6)**			
1. Biserica Ortodoxă, fiind Biserica Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească, crede cu tărie, în conștiința ei eclesială profundă, că **ocupă un loc central** în **promovarea unității creștine** în lumea contemporană.	**1.1 Importanța inițiativei pentru Biserică** **1.2 Enunțarea inițiativei: promovarea unității creștine**	1.1 Biserica Ortodoxă este **unica Biserică**. 1.2 **Doar Biserica Ortodoxă are locul și poziția** din care poate să aducă o chemare autentică în unitatea Bisericii. 1.3 **Ocupă unicul loc**, locul central (articulat, nu nearticulat) în chemarea tuturor confesiunilor creștine în unitatea Bisericii. Nu există conceptul de „locuri multiple, locuri centrale, locuri necentrale” în discuție. Nicio altă entitatea confesională nu va putea face nimic în discuție, deoarece insuflarea Duhului Sfânt va veni numai și numai din Ortodoxie. 1.4 Biserica Ortodoxă nu „promovează unitatea creștină”, un concept general de unitate și nu circulă universal o idee generală de unitate. Biserica Ortodoxă **cheamă și învață** întoarcerea tuturor confesiunilor în unitatea Bisericii, la Ortodoxie.	**Pasaj greșit la nivel de abordare, propunând pentru Ortodoxie o promovare a unui concept general de unitate, ecumenist, nu în spirit ortodox.** 1.1 Sinodul a pornit din capul locului cu o abordare greșită, enunțând o direcție greșită a discuției. 1.2 Noi nu „promovăm unitatea creștină”, o mișcare și ideologie generală de unitate, un concept general de unitate, ci împlinim porunca Evangheliei, de chemare a tuturor la mântuire, în unitatea Bisericii. Termenii promovare și unitate creștină sunt profund nepotriviți. 1.3 Nu facem reclamă unei „unități creștine”, după cum se afirmă. Unitatea creștină este un concept general și nu poate fi folosit decât ca termen pentru discuție în general. Circularea universală a conceptului de „unitate” este un act iresponsabil, pentru că duce la degenerare teologică absolută. Circularea universală a conceptului de unitate, fără o soluție teologică (problema istorică a B.O.), nu va duce decât la o Biserică Mondială a Unității, sau la unirea cu catolicii. 1.4 Nu există conceptul de „loc central” în discuția despre unitatea creștină. În calitate de unica Biserică, numai Ortodoxia va putea construi în mod real o discuție autentică despre unitate. Insuflarea Duhului Sfânt/soluția întoarcerii nu va veni decât în Ortodoxie. Negare și hulire a lucrării Duhului Sfânt. 1.5 **Pasajul nu este în unitate și identitate cu istoria Bisericii**, neexistând conceptul de promovare a unui concept general de „unitate creștină” în istoria Bisericii. Nu se poate regăsi conceptul de „promovare a unității creștine în istorie”, iar istoria a fost preocupată larg de acest subiect. Așa ceva nu s-a făcut niciodată, promovarea unei ideologii a unității.

2. Biserica Ortodoxă își fundamentează unitatea pe faptul întemeierii sale de către Domnul nostru Iisus Hristos și pe comuniunea în Sfânta Treime și în Sfintele Taine. Această unitate se exprimă prin succesiunea apostolică și prin tradiția patristică și este trăită până astăzi în sânul ei. Biserica Ortodoxă are **misiunea** și **datoria să transmită și să propovăduiască întregul adevăr** cuprins în Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, ceea ce conferă Bisericii caracterul ei universal.	**2.1 Propovăduirea adevărului Evangheliei** este parte din misiunea și obligația Bisericii.	2.1 Biserica Ortodoxă are **misiunea și datoria să transmită și să propovăduiască întregul adevăr.**	**Se poate adăuga un astfel de pasaj, pentru a enunța necesitatea propovăduirii adevărului Bisericii, cu mențiunea de a nu transforma necesitatea în obligația CMB.** 2.1 Putem spune că adevărul Evangheliei este parte din misiunea și obligația Bisericii. 2.2 Însă, discuția deviază în justificări emoționale pentru abuzuri, CMB-uri și tot felul de abateri, ascunse în spatele unor astfel de justificări. Se creează premise emoționale pentru forțarea abordării ecumeniste.
3. **Responsabilitatea Bisericii Ortodoxe pentru unitate**, precum și misiunea ei universală au fost exprimate de Sinoadele Ecumenice. Acestea au subliniat, în special, legătura indisolubilă care există între dreapta credință și comuniunea sacramentală.	**3.1 Biserica are o responsabilitate** în împlinirea misiunii acesteia, universalitatea misiunii Bisericii.	3.1 Împlinirea misiunii Bisericii de chemare în unitatea Bisericii este o **obligație a Bisericii, universalitatea misiunea Bisericii.**	**Cumva se încearcă transformarea necesității în obligație, pentru formatul curent și devierea discuției de la soluția teologică la forțare a unui format curent de dialog. Se creează deja un context de consolidare al argumentului „necesității forțării ecumeniste”. Nu de aici trebuia pornit în discuție.**
4. Biserica Ortodoxă, care se roagă neîncetat *„pentru unirea tuturor”*, a cultivat întotdeauna dialogul cu cei care s-au separat de ea, cu cei de aproape și cu cei de departe, a condus chiar cercetarea contemporană a căilor și a **mijloacelor de restaurare a unității celor care cred în Hristos** și **a participat la Mișcarea Ecumenică încă de la apariția acesteia**, contribuind la formarea și la dezvoltarea ei ulterioară. De altfel, datorită spiritului ecumenic și filantropic care o caracterizează, cerând după porunca divină, *„ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină”* (*1 Timotei* 2, 4), Biserica Ortodoxă s-a străduit întotdeauna pentru refacerea unității creștine. Astfel, **participarea ortodoxă la mișcarea pentru restaurarea unității cu ceilalți creștini** în Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească **nu este deloc împotriva naturii și istoriei Bisericii Ortodoxe**, ci constituie expresia constantă a credinței și a tradiției apostolice în condiții istorice noi.	**4.1 Biserica Ortodoxă participă la Mișcarea Ecumenică, ca parte din misiunea sa pentru „refacerea unității creștine”.**		**Abordare greșită a unei probleme de management, care poate fi decisă doar printr-o teză de management comprehensivă, care să explice riscurile, problemele, oportunitățile și presupunerile acestei abordări, prin CMB.** 4.1 Abordare greșită de management general al discuției. Documentul din Creta sare la participarea în Ecumenism/Mișcarea Ecumenică, fără să deschidă discuția despre problema teologică de rezolvat. Soluția logistică este o discuție care trebuie făcută numai după ce este discutată problematizarea. Ce căutăm în acest punct atât de repede? 4.2 Considerentele generale aduse ca „justificare” ar fi trebuit înlocuite cu un document serios de analiză de management organizațional, care să analizeze instituția CMB și inițiativa Mișcării Ecumenice, la nivel de oportunitate raportat la un scope de dialog. CMB și Mișcarea Ecumenică nu sunt viabile sub nicio formă în discuție, și mai mult, produc un rău incomensurabil discuției. 4.3 Unicul beneficiu practic al CMB este că a împins Ortodoxia și a trezit Ortodoxia din adormirea bimilenară. A deschis o discuție în care Ortodoxia era adormită, despre importanța discuției despre unitate. Înafară de acest punct, CMB este un rău incomensurabil adus discuției. 4.4 Acesta este management organizațional, trebuind să pună în evidență oportunitatea organizațională. Avea nevoie de suport de analizaă de management, nu un argument teologic. Abordare invalidă, fiind nevoie de analiză de oportunitate organizațională.

5. **Dialogurile teologice bilaterale actuale** ale Bisericii Ortodoxe şi **participarea sa la Mişcarea Ecumenică** se sprijină pe însăşi conştiinţa Ortodoxiei şi pe spiritul ei ecumenic, **cu scopul de a căuta**, pe baza credinţei şi a tradiţiei Bisericii primare a celor şapte Sinoade Ecumenice, unitatea tuturor creştinilor.	**5.1 Participarea la Mişcarea Ecumenică are scopul de a căuta, „unitatea tuturor creştinilor”**		5.1 **Formularea paragrafului este profund neortodoxă, are un duh ecumenist intolerabil, insuportabil în Ortodoxie**. Întreg documentul este ecumenist şi arată incapacitate instituţională de susţinere a poziţiei ortodoxe legate de dialogul ecumenic. 5.2 Ortodoxia nu „caută”, ci ea este posesoarea adevărului. Poate doar să cheme şi să călăuzească spre unitatea Bisericii, nu spre „unitatea tuturor creştinilor”. Terminologia folosită este confuză şi improprie pentru un document ortodox. Întreg documentul cap coada este inacceptabil dpdv. ortodox. **Ce fel de formulare este aceasta, în care Ortoodoxia „caută” după două milenii „adevărul”? Întreg documentul este plin de formulări inacceptabile, dictate cu siguranţă din CMB. Nu căutăm „unitatea tuturor creştinilor” ci propovăduim „întoarcerea în unitatea Bisericii”.** Formulări inacceptabile, Sinod inacceptabil la nivel de formulări şi terminologie.
6. Potrivit naturii ontologice a Bisericii, unitatea sa nu poate fi tulburată. **Biserica Ortodoxă acceptă denumirea istorică a altor biserici şi confesiuni creştine eterodoxe**, fără a fi în comuniune cu ele, dar crede că relaţiile ei cu acestea trebuie să se sprijine pe clarificarea, cât mai repede şi cât mai obiectiv posibil, a întregii lor eclesiologii şi, în special, a învăţăturii lor generale despre Taine, har, preoţie şi succesiune apostolică. Astfel, ea are o abordare favorabilă, atât din motive teologice, cât şi pastorale, faţă de dialogul teologic la nivel bilateral şi multilateral cu ceilalţi creştini şi, de o manieră mai generală, faţă de participarea la Mişcarea Ecumenică contemporană, având convingerea că pe calea dialogului ea aduce o mărturie dinamică a plenitudinii adevărului în Hristos şi a comorilor sale duhovniceşti tuturor celor care se află în afara ei, cu scopul de a netezi calea spre unitate.	**6.1 Biserica Ortodoxă „acceptă” calitatea istorică a altor „biserici” şi confesiuni creştine eterodoxe. Termenul de „biserică” nu este o etichetă, este o calitate a confesiunilor, o categorie.**		Biserica Ortodoxă nu acceptă de fapt denumirea (calitatea) de biserică, datorită unicităţii sale. Nu acceptă categorisirea altor entităţi creştine în „biserici” şi confesiuni creştine eterodoxe. Nu se poate accepta ca un astfel de pasaj, venit la sugestia CMB, pe filieră CMB-Constantinopol-Ecumenism (cu siguranţă că acolo îşi are originea) să apară în conştiinţa ortodoxă. Motive: 6.1 **Poziţionare** – nu putem accepta la nivel de poziţionare denumirea altor confesiuni ca „biserici”. Nu poţi învăţa credincioşii că alţii sunt „biserici”, precum învaţă intern protestanţii. Ortodoxia are deja acceptată terminologia de erezie, sectă, confesiune, folosită corespunzător, nu pentru a condamna, ci pentru a marca separarea irevocabilă de un act nemântuitor. 6.2 Contextul este unul dogmatic, pentru că este enunţată unicitatea Bisericii anterior. **Pasajul capătă dimensiune dogmatică**, acceptarea denumirii fiind egală cu acceptarea calităţii de biserică. Pasajul este egal cu **negarea dogmei unicităţii Bisericii**. 6.3 Este o formulare teologică neglijentă. 6.4 **Argumentarea** pentru o astfel de „acceptare” ar fi trebuit să fi arătat o **tipologie nu o speţă istorică**, special aleasă, pentru a putea fi generalizată. Denumirea istorică pentru alte confesiuni este în funcţie de context, erezie, sectă, confesiune sau biserică, acolo unde necesarul de formulare teologică îl aduce. Am ajuns Biserică de tip „accept”, inclusivistă.

Secţiunea II – Statusul iniţiativei, Art. 7-15: **1. Criză/Blocaj (Art. 7)** **2. Dificultăţi** **3. Continuarea direcţiei actuale a Bisericii. Monopol instituţional absolut** **4. Ecumenismul devine o obligaţie care trebuie executată de către toţi participanţii, fără discuţie** **5. Dialogul va avea o metodologie (nu se specifică exact ce presupune), iar Biserica va fi informată despre progresul dialogului** **6. Abordare generală, nespecifică, nearticulată precis, care are ca punct central oferirea unui temei instituţional pentru patima „continuării" în acest format al Ecumenismului**			
7. În spiritul celor de mai sus, toate Sfintele Biserici Ortodoxe locale **participă astăzi activ la dialogurile teologice oficiale** şi, majoritatea dintre ele, în diferite organisme intercreştine naţionale, regionale şi internaţionale, în **pofida crizei profunde prin care trece Mişcarea Ecumenică**. Această activitate multidimensională a Bisericii Ortodoxe izvorăşte din sentimentul responsabilităţii şi din convingerea că înţelegerea reciprocă şi cooperarea sunt esenţiale *„pentru a nu pune piedică Evangheliei lui Hristos"* (*1 Corinteni* 9, 12).	**7.1. Enunţarea statusului actual al Ecumenismului: criza-blocajul profund al Mişcării Ecumenice. Se enunţă blocajul actual al discuţiei.** **Tu ai enunţat aici ca instituţie că ai un blocaj.**		**Secţiunea a II-a documentului este una integral greşită.** 7.1 Este plină de incertitudini, terminologie de incertitudine. 7.2 Confirmă că nu s-a înţeles problema de rezolvat, formulând generic prin conceptele de „criză-blocaj", „dificultate" şi „metodologie" neînţelegerea discuţiei. Conceptul de „metodologie" arată la fel, neînţelegerea căii specifice de urmat. 7.3 **Terminologie generală**, confuză, nespecifică, nearticulată, care arată că nu s-a înţeles nimic din discuţie. 7.4 Confirmă că documentul nu este unul de soluţionare, ci doar de enunţare generală a unor probleme şi de legitimare a unei căi instituţionale. **Aici se începe pierderea coerenţei discuţiei.** **PUNCTUL 1 – nu se înţelege natura blocajului**
8. Desigur, purtând dialoguri cu ceilalţi creştini, Biserica Ortodoxă nu ignoră **dificultăţile unei asemenea acţiuni**; mai mult, ea cunoaşte obstacolele ce se ridică în calea unei înţelegeri comune a tradiţiei Bisericii primare şi nădăjduieşte că Sfântul Duh, care *constituie întreagă instituţia Bisericii* (stihira vecerniei Rusaliilor), va plini pe cele cu lipsă (rugăciune la hirotonie). În acest sens, în relaţiile sale cu ansamblul lumii creştine, Biserica Ortodoxă **nu se sprijină numai pe puterile omeneşti ale celor care poartă dialogurile**, ci mai ales pe călăuzirea Sfântului Duh în harul Domnului, Care S-a rugat ca *„toţi să fie una"* (*Ioan* 17, 21).	**8.1 Enunţarea existenţei unor dificultăţi, termen generic.** 8.2 Putem extinde termenul în direcţiile de problematizare, teologice şi de management, sinodalitatea nefiind specifică în discuţie, în mod greşit. **8.3 Lista de probleme trebuia precis articulată în acest punct, fiecare problemă cu soluţia sau strategia de soluţionare asociată.**		8.1 Accentul documentului trebuia să fie în această secţiune, să explice problema unităţii creştine, care este **pilonul central şi centrul de greutate al documentului**. 8.2 Documentul a evitat cu dexteritate sau nu a ştiut să articuleze această problemă şi a folosit o terminologie generală pentru a evita discuţia despre problema de rezolvat. 8.3 **Aici se vede că instituţia nu controlează discuţia la nivel de management, că nu poate articula ce probleme are şi un plan de rezolvare.** 8.4 Strategia adoptată de document este una în inerţie şi în neînţelegere a problemei de rezolvat, nu una coerentă, de explicare a unei probleme şi de soluţionare a acesteia. Aceste pasaje nu oferă claritate asupra a ce se întâmplă în Ecumenism. 8.5 Pasajul este plin de presupuneri, aceea că teologia doar prin sine va rezolva această problemă. **PUNCTUL 2– dificultăţi, probleme, formulare generală, lipsa unei liste specifice de probleme, neînţelegere a ce este de făcut. Instituţia nu poate rezolva subiectul, nu controlează discuţia, nu ştie următorii paşi.**

9. Dialogurile teologice bilaterale actuale, anunţate de către Conferinţele panortodoxe, sunt expresia hotărârii unanime a tuturor Preasfintelor Biserici Ortodoxe locale, care sunt **chemate să participe activ şi continuu la desfăşurarea lor**, pentru ca astfel mărturia unanimă a Ortodoxiei spre slava lui Dumnezeu Celui în Treime să nu fie împiedicată. În cazul în care o Biserică locală decide să nu-şi desemneze reprezentaţi la un dialog sau la o întrunire anume, iar dacă această decizie nu este luată la nivel panortodox, atunci dialogul continuă. Absenţa unei Biserici locale trebuie, în orice caz, să fie discutată în cadrul unei comisii ortodoxe pentru dialog înainte de începerea dialogului sau a întrunirii în cauză, pentru a exprima solidaritatea şi unitatea Bisericii Ortodoxe. Dialogurile teologice bilaterale sau multilaterale trebuie să se supună evaluărilor periodice la nivel panortodox.	**9.1 Paragraful conţine esenţa documentului, direcţionarea Bisericii, continuarea dialogului ecumenic** în forma în care este astăzi. **9.2 Enunţarea monopolului instituţional, al programului instituţional greşit, al cenzurii instituţionale pe soluţionare**, evaluările fiind un circuit teologic închis, care nu permite de fapt soluţionarea autentică.		**Punctul critic al documentului: continuarea fără analiză a Ecumenismului, prin CMB şi prin dialogurile bilaterale.** **DECIZIA GREŞITĂ– Continuarea Ecumenismului dar fără o analiză, pe presupuneri. Mutarea mai departe în istorie a tuturor incertitudinilor istorice.** **Direcţia autentică a Bisericii este:** 1. Oprire a Ecumenismului, ieşire CMB 2. De reanalizare deplină a problemei, analizarea statusului tezelor, un program intern larg de rescriere a tezelor dialogului ecumenic, construirea unei infrastructuri de dialog cu protejarea discuţiei. 3. Refacerea coordonatelor dialogului ecumenic, de problematizare, teologice şi de management,
10. **Problemele** care apar pe parcursul discuţiilor teologice din Comisiile teologice mixte **nu constituie întotdeauna justificări suficiente pentru revocarea unilaterală de către vreo Biserică Ortodoxă locală a reprezentanţilor ei sau pentru întreruperea definitivă a participării ei la dialog**. Retragerea din dialog a vreunei Biserici **trebuie să fie evitată**, de regulă, depunându-se eforturile necesare la nivel interortodox pentru restabilirea reprezentativităţii complete a Comisiei teologice ortodoxe angajate în dialogul respectiv. Dacă una sau mai multe Biserici Ortodoxe locale refuză să participe la întrunirile Comisiei mixte teologice a unui dialog anume din motive eclesiologice, canonice, pastorale sau morale, Biserica sau acele Biserici trebuie să comunice în scris refuzul lor Patriarhului Ecumenic şi tuturor Bisericilor Ortodoxe, potrivit practicii panortodoxe. În timpul consultării panortodoxe ulterioare, **Patriarhul Ecumenic va urmări consensul celorlalte Biserici Ortodoxe** pentru a se putea întreprinde tot ceea ce este necesar, inclusiv o reevaluare a procesului unui dialog teologic, în cazul în care se va considera, prin unanimitate, ca fiind necesară.	**10.1 Forţarea dialogului şi obligarea dialogului către toţi participanţii.** Este un paragraf unic în istoria Bisericii, în care dialogul este băgat pe gâtul tuturor Bisericii, „prin consensul ortodox” (în formularea actuală nu prea mai este consens, ci este impunere prin decizia grupului ecumenist) prin care toţi sunt obligaţi să lucreze ce se dictează de către majoritatea ecumenistă. Ecumenismul este o obligaţie forţată, produsă de o majoritate care stăpâneşte Biserica. Majoritatea care va împlini cu forţa „misiunea Bisericii de unitate”. 10.2 Biserica este astăzi controlată de o majoritate ecumenistă, care are puterea de a sugera şi impune minorităţilor propria disciplină. 10.3 Strategie accept, în care minorităţile sunt obligate să respecte decizia majorităţii. 10.4 Ce caută o discuţie despre Patriarhul Ecumenic pus în fruntea discuţiei, pentru că Biserica nu este Constantinopol-centrică, de ce se schimbă logica eclesiologică internă a Bisericii. Biserica este problemă şi comunitate centrică, unitate-identitate centrică.		**Abordare generică, menţionarea generică a unei liste de „probleme”, nimic specific.** Vedem o linişte totală pe zona concretă de probleme ale Ecumenismului, legat de feedbackul continuu al Bisericii din tot acest timp. Oare de ce? Biserica, în apelul său istoric de oprire a Ecumenismului şi CMB a fost ignorată deplin. **Întreg Sinodul este o abordare excepţional de generală a subiectului pentru a se putea trage concluzia instituţională favorabilă CMB/Ecumenismului, de continuare. Tot ce s-a scris a fost centrat în continuare, nu în soluţionare. În „mergem înainte”, nu în „de ce”.** **Documentul nu a fost scris pentru problemă şi Biserică ci pentru instituţie şi programul curent al acesteia.**

11. **Metodologia** urmată în timpul desfăşurării dialogurilor teologice are drept scop **rezolvarea diferenţelor teologice care au fost moştenite din trecut sau a eventualelor diferenţieri apărute mai recent şi căutarea elementelor comune ale credinţei creştine**. Ea presupune şi **informarea corespunzătoare a întregii Biserici (pleromei) despre evoluţia diferitelor dialoguri**. În cazul imposibilităţii depăşirii vreunei diferenţe teologice precise, dialogul teologic poate continua după ce a fost înregistrat dezacordul constatat în privinţa acelei probleme punctuale şi comunicându-se despre acest dezacord tuturor Bisericilor Ortodoxe locale în vederea luării măsurilor care se impun.	**11.1 Un paragraf plin de falsuri, care enunţă falsul unui dialog în acordul Bisericii – acordul este doar instituţional.** Egalitatea instituţie=Biserică se poate face doar prin dialog intern larg al poziţiilor teologice, nu prin impunere instituţională. **11.2 „Metodologia” –** Nu există o metodologie publicată, deci conceptul de metodologie este fals. **11.3 „Informarea corespunzătoare a întregii Biserici (pleromei)”** – este din nou, un fals instituţional, în care Biserica nu este informată „corespunzător”, despre „evoluţia diferitelor dialoguri”. Biserica primeşte notificări lapidare, succinte, 2-3 paragrafe de cel mult 500 de cuvinte, din care nu are ce să înţeleagă. Ar fi interesant să se facă un volum al „notificării Bisericii” pentru Ecumenism. Autoamăgire instituţională. Există publicat undeva un jurnal detaliat al conţinutului „dialogurilor”? 11.4 **Monopolul şi cenzura instituţională asupra soluţionării** sunt regăsite în această frază, în care „Biserica este informată corespunzător” de către instituţie probabil (pentru că nu se precizează cine informează). Conceptul de dialog intern şi soluţionare internă nu există în document, ci doar conceptul de „notificare internă” (Dumnezeu ştie ce presupune asta). Am ajuns o Biserică notificată de instituţie, nu în dialog, conform canoanelor acestui Sinod, acesta fiind un nou canon în Ortodoxie, canonul notificării credincioşilor, conform formulării propuse.		**11.1 Concepte generale, „metodologia”, abordare generală, nimic articulat clar.** „Diferenţele teologice” – formulare generală, incorectă, neclară, nespecifică. **11.2 Nu te interesează „diferenţele teologice”** (pentru că este evident că există diferenţe teologice) ci te interesează **atributul de nerezolvate istoric**, care are ca şi **consecinţă** necesitatea unei strategii de soluţionare prin informaţie. **11.3 Accentul nu este pe diferenţe ci pe nerezolvarea lor istorică, lucru neînţeles şi nearticulat specific, care ar fi generat o altă paradigmă de soluţionare.** 11.4 De aceea paragraful este neclar, neînţelegând ce trebuie să exprime de fapt, crezând că are de rezolvat problema „diferenţelor teologice”, când are de rezolvat de fapt problema **„incapacităţii istoriei de rezolvare”**. Formularea trebuia să fie cu totul diferită, pentru a cuprinde precis natura problemei. **11.5 În această formulare s-a ratat tot Sinodul şi se vede că nu se înţelege ce trebuie făcut, prin nearticularea precisă a ideii de bază de problematizare.** Urmează mutarea discuţiei în infrastructura de dialog, de la problemă. Aici trebuia scrisă problemă. Dacă nu ai ochiul format pe astfel de documente nu pune mâna pe ele, că ies precum Creta. Ţine-ţi acolo strânsă problemă, că din Biserică va fi rezolvată, nu din instituţie. **PUNCTUL 3 – Neînţelegerea problemei de rezolvat. Aici s-a pierdut şi s-a ratat Sinodul, în nearticularea problemei. Tot ce urmează după acest punct este debusolare instituţională, lipsă de coerenţă, venită din nearticularea problemei de rezolvat.**
12. Este evident că în timpul desfăşurării dialogurilor teologice, **scopul comun al tuturor este restabilirea finală a unităţii** în credinţa cea adevărată şi în iubire. Însă deosebirile teologice şi eclesiologice existente permit desigur o oarecare ierarhizare în ceea ce priveşte obstacolele care stau în calea realizării scopului stabilit la nivel panortodox. **Specificul problemelor fiecărui dialog bilateral presupune diferenţierea metodologiei de urmat în fiecare caz**; dar nu şi o diferenţiere în ceea ce priveşte scopul, deoarece scopul este unitar în toate dialogurile.	12.1 Vor trebui să existe discuţii specifice cu privire la metodologia de urmat, în fiecare problemă a dialogului. 12.2 Formularea restabilirea finală a unităţii este una improprie, neortodoxă, care nu trebuia să apară într-un astfel de document. Un document cu astfel de formulări trebuia refăcut integral. Acesta nu este un document pe care să se poată discuta.		**12.1 Nu ajută cu nimic acest pasaj.** 12.2 Scopul comun al „tuturor” – cine este acest tuturor? Avem o Biserică a „tuturor”? **Terminologia şi vocabularul CMB pare să fie găsite puternic în acest document în „tuturor, promovarea unităţii creştine, accept, restabilirea finală a unităţii, unitatea creştină”. Document ecumenist, neortodox.** 12.3 Metodologia de urmat în fiecare caz – se vede că nu s-a înţeles ce trebuie făcut la nivel teologic, consolidarea tezelor şi se trece la o abordare generală, terminologie confuză.

13. Cu toate acestea, în caz de necesitate, se impune un **efort de coordonare** a activităţii diferitelor **Comisii teologice interortodoxe**, cu atât mai mult cu cât unitatea existentă a Bisericii Ortodoxe trebuie să se descopere şi să se manifeste şi în cadrul acestor dialoguri.	13.1 Este enunţată **necesitatea unui efort de management/coordonare.**		**13.1 Discuţia despre logistica internă este irelevantă pentru un astfel de document, care ar trebui păstrat la un nivel înalt, de strategie generală de soluționare.**
14. **Finalizarea oricărui dialog teologic** anunţat oficial corespunde **încheierii lucrării Comisiei teologice mixte corespunzătoare**; iar atunci, Preşedintele Comisiei interortodoxe înaintează un raport Patriarhului Ecumenic, care, în acord cu Întâistătătorii Bisericilor Ortodoxe locale, anunţă încheierea dialogului. Niciun dialog nu este considerat încheiat înainte de a fi anunţat ca atare printr-o astfel de hotărâre panortodoxă.	**-**		**14.1 Cu ce ajută acest pasaj, care face parte dintr-o metodologie specifică dialogului, care ar trebui luată și tratată distinct.** **Documentul este un amalgam de metodologie, status, afirmații în diferite direcții, o abordare incoerentă asupra subiectului.** **Discuții greșite, colaterale, fără relevanță. Infrastructura Ecumenismului devine irelevantă cât timp există o soluție teologică iar aici ar trebui discutate niște principii de respectat.**
15. În cazul încheierii cu succes a lucrărilor unui dialog teologic, **hotărârea luată la nivel panortodox de restabilire a comuniunii eclesiale trebuie să se bazeze pe unanimitatea tuturor Bisericilor Ortodoxe locale**.	**15.1 Enunţarea consensului/unanimităţii**, în cazul unor rezultate care să ducă la o hotărâre de restabilire a „comuniunii eclesiale”. Despre ce fel de restabilire poate fi vorba, că trebuie să se întoarcă la Ortodoxie de fapt. Formulare profund incorectă din punct de vedere ortodox. 15.2 În acest document nu ştii de unde mai curg erorile, de unde să le mai culegi. În fiecare paragraf găsim formulări, idei greşite, duh greşit, terminologie ecumenistă. Ortoodoxia e asaltată pe toate fronturile, e coruptă, o Ortodoxie alienată de Ecumenism. 15.3 Ferească Dumnezeu că am ajuns să vorbim un dialect ortodoxo-cmbist, în care duhul e CMB, vocabularul are un import larg de termeni ecumenişti. Nu se mai vorbeşte la nivel sinodal în limba ortodoxă, în duh ortodox, în simţire şi logică ortodoxă.		15.1 Consensul tuturor Bisericilor trebuie anunţat, fiind o condiţie a discuţiei despre unitate. Însă acest pasaj este atât de rupt şi atât de rău plasat în document, care este un document nelegat, cu idei din toate părţile, care nu are un cap şi o coadă, dorind doar să găsească o modalitate să scrie în faţa Bisericii CMB, bilaterale, continuă.

Secţiunea III – Stakeholderi, instituţii, organizaţii, poziţionare în dialog, Art. 12-21			
16. Unul din principalele organisme ale **Mişcării Ecumenice** contemporane este **Consiliul Mondial al Bisericilor (CMB).** Anumite Biserici Ortodoxe au fost membre fondatoare ale acestui Consiliu şi, mai apoi, toate Bisericile Ortodoxe locale au devenit membre. **CMB este un organism intercreştin structurat**, în pofida faptului că nu reuneşte în cadrul său toate bisericile şi confesiunile creştine eterodoxe. În acelaşi timp, există şi alte organizaţii intercreştine şi organisme regionale, precum Conferinţa Bisericilor Europene (KEK), Consiliul Ecumenic al Bisericilor din Orientul Mijlociu şi Consiliul Panafrican al Bisericilor. Acestea, alături de CMB, îndeplinesc o misiune importantă pentru promovarea unităţii lumii creştine. Biserica Ortodoxă a Georgiei şi cea a Bulgariei s-au retras din Consiliul Mondial al Bisericilor, prima în 1997, iar a doua în 1998, fiindcă aveau o părere proprie despre activitatea Consiliului Mondial al Bisericilor şi, drept urmare, ele nu participă la activităţile intercreştine desfăşurate de CMB şi de alte organizaţii intercreştine.	16.1 **Rolul principal al CMB în Mişcarea Ecumenică** 16.2 Bisericile Ortodoxe sunt **membre fondatoare** 16.3 Enunţarea unei **liste mai largi de instituţii** (KEK, CEB, etc) implicate în dialogul ecumenic 16.4 **Obiectivele** acestor instituţii sunt legate de **„promovarea unităţii creştine”.**		16.1 Secţiunea este o trecere în revistă, o enunţare a principalelor instituţii implicate în dialogul ecumenic. 16.2 Un astfel de document ar trebui centrat în soluţia teologică, nu în instituţiile de dialog. Instituţiile de dialog nu sunt criteriul de convergenţă ci criteriu de eficienţă. Informaţia teologică este criteriu de convergenţă. 16.3 Abordarea este greşită, structura documentul nu este corect gândită. Secţiunea anterioară este corpul central, centrul de greutate al documentului. **Odată pierdută coerenţa la nivel de problematizare, se trece în discuţia despre infrastructura de dialog şi se iese în CMB şi în poveşti despre Ecumenism.Opţiunea B, apologia infrastructurii Ecumenismului, CMB, făcută în lipsa de opţiuni instituţionale interne.**
17. Bisericile Ortodoxe locale, membre ale CMB, **participă pe deplin şi în mod egal** la organismul Consiliului Mondial al Bisericilor şi contribuie, prin toate mijloacele care le stau la dispoziţie, la **promovarea coexistenţei paşnice şi a colaborării cu privire la principalele provocări socio-politice**. Biserica Ortodoxă a primit favorabil decizia CMB de a răspunde la solicitarea sa referitoare la constituirea unei Comisii speciale privind participarea ortodoxă la CMB, conform mandatului Conferinţei interortodoxe de la Tesalonic (1998). Criteriile fixate de Comisia specială, care au fost propuse de ortodocşi şi au fost acceptate de către CMB, au dus la constituirea unui Comitet permanent de colaborare şi de consens, au fost ratificate şi încorporate în Statutul şi în Regulamentul de funcţionare ale CMB.	17.1 **Bisericile Ortodoxe participă la CMB** 17.2 Contribuie la promovarea coexistenţei paşnice şi a colaborării cu privire la principalele provocări socio-politice 17.3 Există o Comisie specială pentru participarea ortodoxă la CMB.		**17.1 CMB este definit eronat dar şi mistificator, ca un organism „socio-politic”, la care Ortodoxia participă.** **17.2** Am ajuns să ne justificăm intern pentru diferite instituţii eretice, în loc să fi avut teze de management care să arate care este calea şi coordonatele autentice ale discuţiei. Ca să discuţi despre CMB, îţi trebuie o teză de management organizaţional, care să arate că CMB are direcţie, viabilitate şi că este compatibil cu Ortodoxia, că nu va degenera discuţia. Or, CMB este opusul a toate acestea. **Accent greşit în instituţii eretice. Întregul document a pierdut deja coerenţă cu problema.** **Discuţia despre CMB se poate face numai cu** **1. O soluţie teologică** **2. Analiză de management a CMB, faţă de direcţia acestuia de problematizare, teologică şi de management.** **3. CMB este cadru universal pentru degenerare şi trebuie renunţat la el.**

18. Biserica Ortodoxă, fidelă eclesiologiei sale, identității structurii sale interne și învățăturii Bisericii primare a celor șapte Sinoade Ecumenice, participând la organismul CMB, **nu acceptă nicidecum ideea egalității confesiunilor** și în niciun caz nu poate concepe unitatea Bisericii ca pe un compromis interconfesional. În acest spirit, unitatea căutată în cadrul CMB nu poate fi produsul exclusiv al acordurilor teologice, ci și al unității de credință păstrată în Sfintele Taine și trăită în Biserica Ortodoxă.	**18.1 Distanțarea instituțională de dogma fundamentală a CMB, Biserica invizibilă, egalitatea tuturor confesiunilor, unitatea vizibilă.** **18.2 Enunțarea crezului ortodox al unității,** că unitatea este găsită în unitatea de credință, în Sfintele Taine, în Biserica Ortodoxă	-	18.1 Cu ce te ajută acest lucru, această distanțare, când CMB lucrează pe ideea egalității confesiunilor și orice produce este în această direcție. 18.2 Pentru că nu s-a discutat despre problema de rezolvat, evidentă că unica opțiune, calea documentului, este să apere CMB și tot ce se spune împotriva acestuia, în special teza Bisericii invizibile, egalitatea tuturor, Biserica divizată, unitatea vizibilă, ethosul CMB, de care instituția se distanțează. Mai bine se discuta teologie decât CMB, rămânea ceva relevant Bisericii.
19. Bisericile Ortodoxe membre consideră drept o condiție *sine qua non* pentru participarea la CMB **respectarea articolului fundamental al Constituției CMB**, potrivit căruia pot fi membri numai cei care cred în Domnul Iisus Hristos ca Dumnezeu și Mântuitor, potrivit Scripturilor, și mărturisesc pe *Dumnezeu cel în Treime, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt,* potrivit Simbolului Niceo-constantinopolitan. Ele (Bisericile Ortodoxe membre ale CMB n. tr.) au convingerea profundă că **premisele eclesiologice ale *Declarației de la Toronto* (1950)**, intitulată *„Biserica, bisericile și Consiliul Mondial al Bisericilor”*, sunt de o importanță capitală pentru participarea ortodoxă la acest Consiliu. Este de la sine înțeles, prin urmare, că CMB nu este și în nici un caz nu trebuie să devină o „supra-biserică”. *„**Scopul Consiliului Mondial al Bisericilor nu este acela de a negocia unirea între biserici** – lucru ce-l pot face numai bisericile însele din proprie inițiativă – ci să realizeze un contact viu între biserici, să promoveze studiul și dezbaterea problemelor ce privesc unitatea Bisericii. Nicio biserică nu este obligată să își modifice eclesiologia, după accederea la Consiliu... Mai mult, din includerea în Consiliu, nu rezultă că fiecare Biserică este obligată să vadă celelalte biserici ca biserici în adevăratul și deplinul sens al cuvântului*” (Declarația de la Toronto, §2).	**19.1 Participarea la CMB, prin minimalism teologic.** Eretici, eretici, dar să aibă un minim, să ne scuzăm propriile conștiințe pentru participare. **19.2 Premisele eclesiologice ale Declarației de la Toronto sunt inacceptabile pentru Ortodoxie**. Declarația de la Toronto este un document neortodox, nu este în spiritul unor coordonate ortodoxe pentru dialogul ecumenic. **19.3 În acest paragraf instituția ortodoxă se aliniază premiselor de la Toronto, și confirmă instititțional această aliniere**. Alinierea și confirmarea sunt profund greșite, ca poziționare eclesiologică, pentru că acest document și această poziționare nu este acceptabilă în Ortodoxie. Este o asumare instituțională a Toronto. Comunicarea instituțională făcută aici este că Ortodoxia se aliniază Toronto.		**19.1 Articolul nu poate fi acceptat, minimalismul în orice formă neputând fi acceptat de Ortodoxie. Noi nu putem folosi o definiție pentru un minim, nu avem voie să lucrăm în acest mod.** 19.2 La fel, Ortodoxia nu ar trebui să facă referire la documente externe ci ar trebui să aibă propriile documente referință în discuție, pe care să le urmeze. 19.3 Referința la documentul de la Toronto este o dovadă a incapacității de management interne din Ortodoxie, a incapacității de a produce un manifest al dialogului ecumenic, aliniat limitelor ortodoxe. Toronto există ca referință pentru că sinodalitatea nu a putut produce un manifest al dialogului ecumenic – asta trebuia produs la nivel de management, un document relevant de manifest, cum s-a dorit în Toronto. 19.4 Toate aceste referințe din exterior arată incapacitate internă de viziune și construcție de management și folosirea unor surogate externe. Tu aici ai scris ca instituție că nu ai produs cadrul de management, documentele de management și o referință proprie a discuției. Ai scris de fapt că nu ai intern capacitate de management. 19.5 Care este comunicarea instituțională aici este alinierea cu aceste premise. Problema este că noi trebuia să propunem un cadru de management ortodox, nu să ne aliniem celor protestante. 19.6 După cum am arătat în podcastul despre CMB, exact aceasta face CMB, gestionează negocieri de unire între biserici și potențează un cadru pentru aceasta. Ce se scrie aici este contrazis de viziunea, misiunea și actele CMB. Pasajul este unul contrazis de ce se face în CMB. CMB este cu totul altceva decât se spune aici, decât prezentarea optimistă și denaturată a acțiunilor acestuia. **Abordarea din document deja deviază radical de la o discuție sănătoasă ortodoxă. Referința la documente eretice este unică, greșită, arată o lipsă internă de management și o incapacitate internă de a aduce un manifest, criterii și principii ortodoxe pentru un dialog ecumenic.**

20. Perspectivele dialogurilor teologice ale Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creştine sunt întotdeauna determinate pe baza principiilor eclesiologiei ortodoxe şi a criteriilor canonice ale tradiţiei bisericeşti deja constituite.	21.1 S-a încercat producerea unui fel de articol care să arate/enunţe păstrarea limitelor ortodoxe în dialogul ecumenic.	-	**20.1 Probleme în abordare: este o enunţare generală de bună intenţie, care va fi speculată la faţa locului, de participanţi. „Vom respecta la faţa locului limitele ortodox...”** 20.2 Aici trebuiau menţionate specific că nu se pot face rugăciuni împreună şi toate actele greşite până astăzi. 20.3 De aceea s-a folosit o formulare generică, pentru a se lăsa la latitudinea participanţilor ce să facă la faţa locului. Discuţia legată de limitele ortodoxe trebuia să fie una specifică, în care să se enumere ce anume nu trebuie să se întâmple, acte de comuniune, acte de rugăciune împreună, acte care pot duce la înţelegere greşită de către Biserică. De ce s-a evitat oare o abordare specifică, detaliată?
21. Biserica Ortodoxă doreşte să susţină lucrarea ***Comisiei pentru Credinţă şi Constituţie*** şi urmăreşte cu viu interes contribuţia teologică a acesteia adusă până în prezent. Ea **evaluează pozitiv textele teologice editate de aceasta**, prin contribuţia valoroasă a teologilor ortodocşi, ceea ce reprezintă **o etapă importantă în Mişcarea Ecumenică** pentru apropierea dintre creştini. În acelaşi timp, **Biserica Ortodoxă are rezerve în ceea ce priveşte unele aspecte fundamentale legate de credinţă şi constituţie**, pentru că bisericile şi confesiunile non-ortodoxe s-au abătut de la adevărata credinţă a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească şi Apostolească.	21.1 Biserica Ortodoxă nu a discutat intern problema de rezolvat şi nu are idee despre ce problemă trebuie rezolvată. Ieşire greşită în exterior pentru ceva intern. 21.2 Biserica Ortodoxă nu trebuie să fie un actor pasiv, un spectator, un observator la un act teologic extern. Poziţionarea Bisericii este greşită aici 21.3 Biserica Ortodoxă trebuia să se organizeze intern pentru a consolida tezele ortodoxe, pentru a aduce un cadru teologic deplin, necesar dialogului ecumenic. 21. 4 Biserica Ortodoxă nu are nevoie de instituţii externe teologice în mod real. 21. 5 Poziţionarea este făcută pe presupunerea că Ortodoxia are intern tezele necesare dialogului.		21.1 De ce este nevoie să urmărim pasiv lucrările unei comisii externe când conform învăţăturii ortodoxe, doar lucrarea Duhului Sfânt va fi cea care va aduce o soluţie teologică, în interiorul Ortodoxiei, nicidecum falsa cărturărie, pe care se bazează Ecumenismul actual. 21.2 Ecumenismul actual este o pierdere largă a discernământului ortodox, în care Ortodoxia, în lucrarea Duhului Sfânt are puterea de a rezolva orice problemă. **După pierderea problematizării, întreg documentul este greşit, şi se insistă pe instituţii eretice, externe.** O abordare serioasă ar fi fost să se fi propus un program ortodox pentru managementul dialogului ecumenic, în care accentul să fi fost pe problematizare, coordonate teologice şi de management, nu în exterior. Tu trebuie să dezvolţi o teologie, asta e de făcut, asta trebuie să facă un Sinod, nu să viseze la microbuzuri de dialog, cu insigna CMB. Dacă scrii un document din acesta, cel puţin să înţelegi cum se rezolva problema, nu te apuci şi copiezi ce ai găsit în istorie.

Secţiunea a IVa – Apărare instituţională greşită, cenzură şi monopol instituţional. Protejarea documentului prin poziționare instituțională, nu prin dialog, Art. 22-24			
22. Biserica Ortodoxă **condamnă orice tentativă de dezbinare a unităţii Bisericii**, din partea unor persoane individuale sau a unor grupuri, sub pretextul păstrării sau a unei presupuse apărări a Ortodoxiei autentice. După cum mărturiseşte întreaga viaţă a Bisericii Ortodoxe, **păstrarea credinţei ortodoxe autentice este asigurată numai prin sistemul sinodal**, care constituie dintotdeauna, în sânul Bisericii, **cea mai înaltă autoritate** în aspecte de **credinţă** şi **reguli canonice** (canonul 6 al Sinodului II Ecumenic).	**22.1 Păstrarea credinţei ortodoxe autentice este numai prin păstrarea adevărului, a întregii credinţe**, nu prin formalism sinodal împlinit în neadevăr. **Pasaj de forţă instituţională, impunere prin forţă şi nu prin analiză.**		**22.1 Afirmaţia este greşită. Credinţa este asigurată** de analiza făcută în adevăr, plenar, de sobornicitate. Adevărul este temelia Bisericii, nu doar normarea şi adoptarea canonică. Instituţionalizarea se poate face mai devreme sau mai târziu, dacă există un adevăr. Cutuma necesităţii insituţionalizării nu poate fi peste adevărul că Biserica e întemeiată în adevăr. 22.2 Promovarea monopolului, cenzurii şi controlului instituţional absolut, în defavoarea dialogului şi a discuţiilor autentice pe subiect. Tendinţa autocrată instituţională este exprimată în Sinod. 22.3 Ignorarea de către instituţie a realităţii problemei, că va fi rezolvată de Biserică, fiind o problemă de integrare, de cultură prezentă. Condamnarea problemei la nerezolvare prin instalarea unei cenzuri instituţionale absolute. Nu mai face nimeni nimic. 22.4 Sinodalitatea se defineşte ca având autoritate în toate direcţiile, şi analiză, şi instituţionalizare, şi integrare. 22.5 Involuntar, instituţia a spus că ar trebui să facă integrare şi nu face. Pai tu ai spus acolo „credinţă” şi „reguli canonice”, adică pe scurt ai spus normare instituţională şi adoptare canonică. 22.6 Conform naturii unităţii Bisericii mai trebuia adăugată partea de analiză integrativă, uitată de Sinod. Pasajul este mistificator şi incomplet, având nevoie de adăugirea **„prin plenitudinea analizei, dialogului şi a unităţii Bisericii, aşa cum s-a practicat istoric”**. Asta este dimensiunea eliminată în instituţionalizare, prin control excesiv instituţional. Instituţia a promovat aici doar ce a dorit, ignorând dialogul cu Biserica, integrarea, faptul că pe zona de analiză trebuie să facă integrare şi dialog, că pe această zona şi Biserica trebuie să fie prezentă – de ce oare nu s-a scris despre analiză, integrare şi dialog? 22.7 Pasajul este greşit, incomplet, gândit pentru protecţia monopolului instituţional, nu pentru apărarea Bisericii. Faptul că tu produci instituţionalizare ca şi competenţă nu este egal cu o competenţă de a produce o soluţie. 22.8 Instituţionalizarea şi decizia este un drept incontestabil al ierarhiei. Nu se poate consta asta. **Dar ce cauţi în analiză şi în management? Tu faci instituţionalizare, dar de ce monopolizezi analiza şi managementul?** **22.9 Tu ca instituţia ai scris clar mai sus: eu fac normare şi adoptare canonică – incontestabil. Dar de ce te bagi pe analiză şi management că e clar (uită-te la documentul asta) că nu ştii ce faci aici. De ce ai făcut**

			un document de management avansat de program, dacă nu e competenţa ta? 22.10 Există şi credinţă ortodoxă „neautentică”? Şi aceasta unde este păstrată? 22.11 Este interesantă abordarea de tipul „instituţionalizarea este mai importantă decât analiza şi rezolvă şi analiza. De unde această nouă dogmă, când analizele Bisericii au venit din toată Biserica. **Pasajul este o dogmă nouă în Biserică**, este **dogma segregării Bisericii** într-o castă instituţională şi într-o castă a credincioşilor, care prin deducţie logică, se ocupă cu „credinţa neautentică”, pentru că cea autentică este „rezervată doar sistemului sinodal”. Doar casta instituţională poate produce în Ortodoxia de astăzi „adevărul autentic de credinţă”. Aceasta este pur **dogma catolică a separării în caste a Bisericii**, în cler, care are singur capacitate teologică „autentică” şi credincioşi care nu au drepturi teologice. Este problema aceasta teologie sau management? 22.12 Întregul document încearcă să impună Ortodoxiei o abordare catolică, în forţă, pe o problemă bimilenară, pe care instituţia nu o poate stăpâni şi încearcă să îşi proclame noile „dogme” instituţionale, de centralizare a puterii, sistem caste. **22.13 Sinodul din Creta este un doar conclav cu dogmele lui corespunzătoare: fără episcopi votanţi, fără credincioşi, fără analiză, fără dialog, cu dictare instituţională de către un Primat.** 22.14 Pasajul este de o gravitate incomensurabilă, fiind completat de votarea unică de către patriarhi. 22.15 Creta este susţinut prin impunere instituţională, nu printr-o analiză. Pasaje de forţă, care încearcă să compenseze lipsa de analiză şi justificare. Nu există niciun fel de justificare pentru direcţia Sinodului, de aceea apar astfel de pasaje. 22.16 Sinodalitate în formă nouă, în care se emit 2-3 idei de către instituţie, idei nediscutate, care apoi sunt apărate (ca şi la catolici) prin eliminarea credincioşilor, consolidarea puterii şi autoritate instituţională. În această etapă a Bisericii trebuie să înţelegem şi dinamica de centralizare a puterii, din ultimele veacuri, pentru a putea face faţă discuţiei. În acest mod se apără şi catolicismul, instituţional, prin forţă şi nu prin analiză. Exact aceasta este repetarea greşelii catolice de 2 milenii. 22.16. Dacă limita de responsabilitate a Sinodului este la nivel de „credinţă şi canoane”, de ce nu ia în considerare să adopte un management profesionist, când este clar o depăşire de competenţă şi responsabilitate ce se întâmplă astăzi în dialogul ecumenic/Ecumenism, conform celor scrise cu propria mână aici?

23. Biserica Ortodoxă are o conştiinţă comună a **necesităţii dialogului teologic intercreştin**. De aceea şi consideră că este necesar ca acest dialog să fie totdeauna **însoţit de mărturia în lume prin acţiuni de înţelegere reciprocă şi iubire**, care să exprime „*bucuria negrăită a Evangheliei*” (*1 Petru* 1, 8), excluzând orice act de prozelitism, uniaţie sau altă acţiune de antagonism confesional provocator. În acest spirit, Biserica Ortodoxă consideră că este important ca toţi creştinii, inspiraţi de principiile fundamentale comune ale Evangheliei, să încerce să dea un răspuns unanim şi solidar, bazat pe modelul omului nou în Hristos, la problemele spinoase ale lumii contemporane.	23.1 Se lasă o poartă larg deschisă către tot felul de acțiuni care să depășească limitele ortodoxe.		23.1 Articol care lasă deschisă poarta unor acțiuni greșite și unor abuzuri, precum rugăciunile împreună. Acestea trebuiau puse undeva în mod voalat în Sinod, care asta a urmărit în acest pasaj, să protejeze acțiunile curente instituționale. 23.2 Articol gândit ca scuză generală pentru abaterile din Ecumenism, ca un cec în alb pentru ieșirea din limitele ortodoxe. 23.3 De ce era nevoie de acest articol, care sugerează și promovează o comuniune cu alte confesiuni, în diferite dimensiuni? Chiar nu se înțelege că tot o demonstrație teologică va fi cea care va „dovedi” Ortodoxia, și nu surogate de îmbrățișări false cu catolicii și protestanții? Rugăciunile împreună sunt un fals din toate părțile, în care se simulează ceva incompatibil cu mentalitatea ortodoxă.
24. Biserica Ortodoxă este conştientă de faptul că **mişcarea pentru restaurarea unităţii creştinilor** ia forme noi, pentru a răspunde noilor situaţii şi pentru a face faţă noilor provocări ale lumii contemporane. Este imperios ca Biserica Ortodoxă să continue să aducă mărturia ei în lumea creştină divizată, pe baza tradiţiei apostolice şi a credinţei sale.	24.1 Formula de încheiere arată că **documentul este despre Ecumenism și nu despre „relații”, așa cum este intitulat**.		24.1 Documentul trebuie explicat de un manager de program, pentru a putea fi înțeles la dimensiunea lui autentică. A intrat într-o discuție „tehnică”, dar nu a susținut cu nimic direcția propusă. De ce soluția unității creștine este conform Sinodului opțiunea B, CMB, și de ce nu opțiunea A, o dezvoltare teologică, informația? 24.2 De ce instituția nu a deschis discuția despre ce problemă rezolvă? Răspunsul indirect este pentru că opțiunea de dezolvare teologică nu poate fi susținută instituțional, iar instituția nu are intern opțiuni de soluționare. Instituția nu poate astăzi să rezolve această problemă. 24.3 Instituția nu va putea ocoli la nesfârșit o explicație pentru de ce nu a adus o dezvoltare teologică relevantă și de ce nu are un management corespunzător în discuție. Undeva în timp tot va trebui să se confrunte cu această discuție pe care a ocolit-o la Creta. La un moment dat tot va trebui întrebată instituția ce ai vrut să spui în document la nivel de management de program, că nu se leagă nimic în document. Această analiză e doar un început de întrebări din partea Bisericii.
Ne rugăm ca creştinii să lucreze în comun astfel ca să se apropie ziua în care Domnul va împlini speranţa Bisericilor Ortodoxe şi *„va fi o turmă şi un păstor”* (*Ioan* 10, 16).	-		Documentul este făcut într-un **duh ecumenist, nu într-un duh ortodox**. Ortodoxia nu se regăsește în acest document, iar **documentul transmite o simțire ecumenistă inacceptabilă**. Acesta nu este un document să transmită nimănui Ortodoxia.

Bibliografie:

1. https://basilica.ro/documentele-oficiale-ale-sfantului-si-marelui-sinod-in-limba-romana/.